

Overeenkomst betreffende de vergoeding van oorlogs- en watersnoodschaden, welke is vervat in de op 6 februari 1956 te Luxemburg tussen de Nederlandse en de Luxemburgse Regering gewisselde nota's

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE
ZAKEN EN VAN DE MINISTER ZONDER
PORTEFEUILLE

No. 1

Ter griffie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen 13 augustus 1956.

De wens, dat deze overeenkomst aan de uitspraak van de Staten-Generaal zal worden onderworpen, kan door of namens de Kamer of door ten minste twintig leden der Kamer te kennen worden gegeven uiterlijk op 12 september 1956.

's-Gravenhage, 13 augustus 1956.

Ter voldoening aan het bepaalde in artikel 60, lid 2, en onder verwijzing naar artikel 61, eerste lid, der Grondwet hebben wij de eer U Hoogedelgestrengte hiernevens over te leggen de Franse tekst, alsmede de vertaling in het Nederlands, van de overeenkomst betreffende de vergoeding van oorlogs- en watersnoodschaden, welke is vervat in de op 6 februari 1956 te Luxemburg tussen de Nederlandse en de Luxemburgse Regering gewisselde nota's (*Trb.* 1956, 72)¹⁾.

Tevens gelieve U Hoogedelgestrengte aan te treffen een toelichtende nota bij genoemde overeenkomst.

Wat het Koninkrijk der Nederlanden betreft, zal de overeenkomst slechts gelden voor Nederland.

*De Minister
zonder Portefeuille,
J. LUNS.*

*De Minister
van Buitenlandse Zaken,
J. W. BEYEN.*

Toelichtende nota

Wat betreft de grondslag van de onderhavige overeenkomst, zij erop gewezen, dat deze dient te worden gezocht in de in de Slotacte van de Conferentie van Parijs inzake herstelbetalingen van 21 december 1945 opgenomen aanbeveling tot gelijkheid van behandeling ten aanzien van de vergoeding van oorlogsschade door de ondertekenende Regeringen (*Bijl. Handelingen II* 1947—1948 — 825, nos 8 en 9).

Volledigheidshalve volgt hieronder de tekst van deze aanbeveling.

„Gelijkheid van behandeling ten aanzien van vergoeding van oorlogsschade

De Conferentie besluit eenstemmig, dat, wat betreft het verlenen van schadevergoeding of van compensatie voor het herstel van oorlogsschade aan bezittingen, de behandeling, die ieder der ondertekenende Regeringen geeft aan natuurlijke personen, die onderdanen zijn van een andere ondertekenende Regering of aan rechtspersonen, die onderdanen zijn van, of die behoren aan onderdanen van een andere ondertekenende Regering — voor zover zij na deze oorlog niet zijn schadeloos gesteld voor diezelfde bezittingen, in een andere vorm of bij een andere gelegenheid — in beginsel niet minder gunstig zal zijn dan de behandeling, die zij aan haar eigen onderdanen geeft.

Gezien het feit, dat dit beginsel talrijke speciale problemen nopens de wederkerigheid medebrengt, wordt erkend, dat in sommige gevallen de toepassing daarvan in de praktijk slechts kan worden verzekerd door middel van bijzondere overeenkomsten, gesloten tussen de ondertekenende Regeringen.”

In overeenstemming met deze aanbeveling heeft de Nederlandse Regering reeds met Regeringen van verscheidene andere

¹⁾ Nedergelegd ter griffie, ter inzage van de leden.

Aan
de Heer Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal

landen, waaronder de Verenigde Staten van Amerika, het Verenigd Koninkrijk, België en Frankrijk, een overeenkomst gesloten voor de regeling van de door de wederzijdse onderdanen geleden oorlogsschade. Het stemt tot voldoening, dat de Luxemburgse Regering thans eveneens bereid is gevonden tot het sluiten van een dergelijke overeenkomst met Nederland over te gaan.

De strekking van de onderhavige overeenkomst is, dat de oorlogsschade, welke de wederzijdse onderdanen op het territoir van het andere land aan hun goederen hebben geleden, door dit land zal worden afgewikkeld overeenkomstig de normen van de in dit land geldende oorlogsschaderegeling. Voor Nederland betreft dit de Wet op de Materiële Oorlogsschaden van 9 februari 1950 (*Stb.* K 31) en voor Luxemburg „la loi du 25 février 1950 concernant l'indemnisation des dommages de Guerre”.

Bij de onderhandelingen, welke aan het sluiten van deze overeenkomst voorafgingen, stuitte men op de moeilijkheid, dat de schade, door Nederlanders op het grondgebied van Luxemburg geleden, die, welke aan personen van Luxemburgse nationaliteit hier te lande is opgekomen, vele malen overtrof, weshalve bij volledige reciprociteit een grote dispariteit zou ontstaan tussen de verplichtingen van de beide landen.

Niettemin is van Nederlandse zijde met een beroep op de ideële strekking van de Parijse aanbeveling aanvankelijk aangedrongen op volledige reciprociteit.

Bij nadere onderhandelingen is gebleken, dat zulks voor de Luxemburgse Regering volstrekt onaanvaardbaar zou zijn, in het bijzonder omdat door haar in gelijksoortige verdragen met andere landen steeds naar een pariteit der verplichtingen is gestreefd.

Ten einde niettemin tot een overeenkomst te kunnen komen, is daarop van Luxemburgse zijde voorgesteld, deze te beperken tot sociaal moeilijk liggende gevallen, waarin het uitblijven van een vergoeding voor de getroffenen een hardheid zou betekenen. Daaraan werd de toezegging verbonden, dat het bedrag der vergoedingen, hetwelk het Groothertogdom zou uitkeren, ten minste gelijk zou zijn aan de som der bijdragen voor de schade van Luxemburgers hier te lande.

Aangezien ook aan de Nederlandse oorlogsschaderegeling de gedachte ten grondslag ligt, dat aan de economisch zwakkeren meer hulp dient te worden geboden dan aan hen, wier financiële positie het herstel der schade uit eigen middelen mogelijk maakt, komt deze beperking aanvaardbaar voor.

In deze gedachtengang past mede een begrenzing van de overeenkomst tot de schade, geleden door natuurlijke personen. Voor zover het de verplichtingen van Luxemburg betreft, is zulks dan ook in de overeenkomst opgenomen.

Dat daarentegen schaden van Luxemburgse rechtspersonen wel in de regeling zijn betrokken, heeft ten doel de positie der getroffen Nederlanders in Luxemburg te versterken.

Hetzelfde wordt beoogd met de verruiming van de overeenkomst tot schaden als gevolg van de watersnood in 1953. Overigens kan op zich zelf genomen aan deze verruiming geen bijzondere betekenis worden toegekend, aangezien de Wet op de Watersnoodschade 1953 ten aanzien van de vergoedingen immers geen discriminatie tussen Nederlandse onderdanen en onderdanen van andere landen kent.

Ter toelichting van de verschillende artikelen van de overeenkomst diene, voor zoveel nodig, het volgende.

De in artikel 1 uitgezonderde gedeelten van de Luxemburgse wet hebben betrekking op andere schaden dan die, welke aan lichamelijke zaken zijn toegebracht en als zodanig buiten de werking van de overeenkomst vallen.

Het onder 2° gemaakte voorbehoud brengt de opzet der regeling tot uitdrukking t.w. welgestelde personen uit te sluiten.

De bedoeling is, dat daarbij aansluiting zal worden gezocht bij de bestaande Luxemburgse voorschriften op dit stuk. Aangezien deze laatste zich evenwel baseren op de financiële omstandigheden van de getroffene kort na de oorlog en geen ruimte laten de huidige draagkracht mede in aanmerking te nemen, heeft men een verwijzing naar deze voorschriften in de overeenkomst willen vermijden en er de voorkeur aan gegeven de Luxemburgse Regering ten deze vrijheid van handelen te laten, nadat harerzijds de toezegging was gedaan, dat van deze vrijheid slechts ten gunste van de getroffenen gebruik zou worden gemaakt.

Onder 3° is bepaald, dat in geval van rechtsovergang en deelgerechtigdheid in een huwelijksgemeenschap de Nederlandse onderdanen dezelfde rechten en verplichtingen zullen hebben als de Luxemburgers.

De in artikel 2 gegeven begrenzing van de groep van Luxemburgse natuurlijke en rechtspersonen, welke onder het akkoord valt, loopt parallel met de begrenzing, welke artikel 2 van de Wet op de Materiële Oorlogsschaden kent voor de groep van Nederlandse natuurlijke en rechtspersonen, vallende onder deze wet, met dien verstande, dat, voor wat betreft de beschikkingsmacht, mede met de bepalingen van het Luxemburgse recht rekening moest worden gehouden.

Daarnaast dient nog te worden opgemerkt, dat blijkens het genoemde artikel 2 voor de beoordeling van de nationaliteit van de betrokken rechtspersoon de Luxemburgse en Nederlandse participaties in het aandelenkapitaal — dan wel in de beschikkingsmacht — kunnen cumuleren.

Artikelen 3 en 4. Aangezien de schade aan schepen in beide landen reeds het onderwerp van afzonderlijke nationale regelingen vormt, behoeft deze categorie niet onder de werking van het akkoord te worden gebracht. Dezelfde gedachte ligt aan artikel 4 ten grondslag.

Artikel 5. Bij schade aan goederen op transport verkeert men vaak in onzekerheid omtrent de plaats, waar deze is toegebracht. Voor dergelijke gevallen biedt dit artikel een oplossing.

Artikel 6. Geven de voorgaande artikelen de materiële inhoud der overeenkomst weer, de eerste twee leden van dit artikel hebben ten doel tot uitdrukking te brengen, dat de geest van eendrachtige samenwerking, waarin de onderhandelingen zijn gevoerd, ook bij de toepassing van de overeenkomst als richtsnoer zal gelden. Uiteraard doet het onderling overleg tussen de beide landen, het derde lid bevestigt dit wellicht ten overvloede, aan de rechten van de getroffenen niet af.

De Minister van Financiën,

VAN DE KIEFT.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

J. W. BEYEN.

De Minister zonder Portefeuille,

J. LUNS.